

Foto:
Donald Hobern
(CC BY 2.0)

Foto:
Magnefl
(CC BY-SA 4.0)

Stofwantsen

gemaskerd of gewoon plakkerig?

Deadly Assassin 3: The Masked Hunter. Geen nieuwe game, maar de Engelse naam van een insect dat soms ook in onze Hollandse huizen voorkomt. Net als bij films valt de magie nogal weg zodra de Nederlandse vertaling voorbijkomt; bij het horen van de naam stofwants zal niemand bibberend in een hoekje wegkruipen. Toch is dit een erg fascinerend beestje dat opmerkelijk gedrag vertoont. Een toelichting waard!

Tekst: Vera de Visser, KAD

Tall dark stranger

Met een lichaamsgrootte van circa twee centimeter is een adulte stofwants (*Reduvius personatus*) een vrij groot en daardoor opvallend insect. Het zijn jagers die zowel buitenshuis als binnenshuis leven van allerlei andere insecten en larven, en dat gedrag rechtvaardigt dan ook hun plaats in de familie van de roofwantsen (Reduviidae). Prooien worden leeggezogen met een steeksnuut (rostrum) die daarna weer naar achteren geklapt tussen de voorpotjes onder het lichaam gedragen wordt. Volwassen stofwantsen hebben een donkerbruin tot zwart, vrij langgerekt lichaam met één paar plat over elkaar gevouwen vleugels.

Dodelijk?

De aanwezigheid van stofwantsen in huis kan opgevat worden als een indicatie dat er een voedselbron in de vorm van andere insectensoorten aanwezig is, zoals tapijtkevers of zelfs bedwantsen. Vooral de laatste is een graag geziene prooi voor een stofwants. Zijn het daarmee nuttige biologische bestrijders? De bekende

Amerikaanse entomoloog L.O. Howard schreef in 1899 het volgende: "Als een stofwants vastgepakt wordt zal deze altijd steken. De pijn is bijna vergelijkbaar met een slangenbeet en kan een zwelling en irritatie veroorzaken die soms tot een week duurt. Bij mensen met een erg zwakke gezondheid kan een steek zelfs fataal zijn". Deze uitspraak kan wel een korreltje zout gebruiken, maar feit blijft dat zowel adulte als onvolwassen stofwantsen in staat zijn om door mensenhuid te steken. Al moeten ze wel flink gepest worden voordat ze dat daadwerkelijk doen. Volgens meerdere bronnen is de pijn vergelijkbaar met een bijensteek en is medische hulp zelden nodig.

Verstopperkje

Maar waar komt nou die opvallende naam stofwants vandaan? Dat wordt in één oogopslag duidelijk als je het onvolwassen stadium (nimf) van dit insect ziet: met uitzondering van de ogen en de uiteinden van de antennen zijn ze volledig bedekt met stof en andere kleine deeltjes. Ze zijn namelijk in staat om op hun lichaamsop-

pervlak een wasachtige, kleverige substantie te produceren waardoor ze veranderen in een soort wandelend stukje dubbelzijdig plakband. Na elke vervelling wordt weer zo snel mogelijk een nieuw laagje rommel opgebouwd. Ware camouflage-experts dus. Buitenshuis leven stofwantsen in bosrijke gebieden, bij voorkeur op dode bomen. Daar beplakken ze zich onder andere met zand en boormeel. Binnenshuis halen ze zelfs voor kattengrit hun neus niet op.

Slaapkamerbewoner

Zoals meestal het geval is in deze rubriek, is ook bij stofwantsen een bestrijding zelden nodig. Vanwege de aanwezigheid van prooi-insecten en door lichtbronnen worden ze naar binnen gelokt. Houd ruimten zoveel mogelijk schoon en stofvrij en voorzie ramen van horren. De stofwants die bij ons ter determinatie werd aangeboden, werd gevonden in een slaapkamer en was -voor zover bekend- niet in het gezelschap van andere wantsen. Inclusief bedwantsen... ●